

Kompetencekort Molekylærgenetik

Kompetencer i målbeskrivelsen (I= introduktionsstilling, H= Hoveduddannelse) som er dækket af dette kompetencekort:

I	Beskrive (1) relevante molekylærgenetiske metoder	
I	Redegøre for (2) tolkning af molekylærgenetiske analyseresultater	
I	Beskrive (1) genstruktur, -funktion og -nomenklatur.	
H	Redegøre for (2) relevante molekylærgenetiske metoder	
H	Selvstændigt udføre (3) tolkning af molekylærgenetiske analyseresultater	

Forslag til litteratur - selvstudium:

www.hgvs.org

Søren Nørby, Peter J.A. Jensen: Medicinsk Genetik. FADLs forlag, 2. udgave

Robert Mueller, Ian Young: Emery's Elements of Medical Genetics, Elsevier, 14th edition

Robert L. Nussbaum, Roderick R. McInnes, Huntington F. Willard Thompson & Thompson: Genetics in Medicine, Saunders, 6th edition

Tom Strachan, Andrew Reed: Human Molecular Genetics, Garland Sciences, 4th edition

Emneområder der skal godkendes:

I-stilling

Kompetence: Beskrive (1) relevante molekylærgenetiske metoder

Delmål		Kompetencevurderingsmetode	Udført (dato + initialer)
DNA-oprensning og prøveopbevaring	Beskrive (1) DNA-oprensning		
	Beskrive (1) regler for opbevaring af prøver i laboratorium		
PCR-metoder	Beskrive (1) principperne ved PCR		
	Beskrive (1) principperne ved qf-PCR		
	Beskrive (1) principperne for MLPA		
Restriktionsenzymmer	Beskrive (1) principperne for brug af restriktionsenzymmer		
Varianter	Beskrive (1) principperne for detektion af DNA-varianter (herunder RFLP, PCR, SNP-array, gelelektroforese, sekventering)		
Sanger-sekventering	Beskrive (1) principperne for Sanger-sekventering og angive anvendelsesområder		
Next generation sequencing (NGS)	Beskrive (1) principperne ved targeteret massesekventering, exomsekventering, <i>whole-genome</i> sekventering		
Koblings- og associationsanalyse	Beskrive (1) anvendelse af hhv. koblings- og associationsanalyse		

I-Stilling

Kompetence: Redegøre for (2) fortolkning af molekylærgenetiske analyseresultater

Delmål		Kompetencevurderings- metode	Udført (dato + initialer)
Sanger-sekventering	Beskrive (1) en variant påvist ved Sanger-sekventering og angive metoder til afklaring af dennes betydning ved anvendelse af databaser, litteratursøgning og vurdering ud fra klinik og stamtræ.		
Forskning og klinik	Redegøre for (2) at der er forskel på resultater fundet ved forskning og resultater fundet ved kliniske undersøgelser, og at man før klinisk brug bør verificere fund gjort ved forskning.		

I-Stilling

Kompetence: Beskrive (1) genstruktur, - funktion og nomenklatur.

Delmål		Kompetencevurdering s-metode	Udført (dato + initialer)
	Beskrive (anvende) (1) korrekt terminologi ved notation af sekvens-varianter		
	Forklare (2) hvilke ændringer DNA varianter medfører på RNA- og proteinniveau		
	Forklare (2) hvad der har betydning for vurderingen af om en DNA-variant er patogen		
	Forklare (2) den kliniske betydning af højpenetrante mutationer i forhold til hyppige svagt disponerende varianter		
	Redegøre (2) for mekanismer for hvorledes nye varianter opstår		
	Forklare (2) hvor hyppigt nye varianter opstår og hvor hyppige varianter er i det humane genom		
	Beskrive (1) Det humane genomprojekt og 1000 genom-projektet.		

H-stilling

Kompetence: Redegøre for (2) relevante molekylærgenetiske metoder

Delmål		Kompetencevurderingsmetode	Udført (dato + initiatler)
PCR-metoder	Redegøre (2) for PCR i detaljer herunder anvendelse, fejlkilder og have set /evt. selv udført dette		
	Beskrive (1) principperne ved RT-PCR		
	Redegøre (2) for principperne i kvantitativ PCR (qPCR), indikationer for anvendelse, og fordele og ulemper i forhold til anvendelse af andre metoder		
	Redegøre (2) for MLPA-analyse, angive indikationer, fordele og ulemper i forhold til anvendelse af andre metoder. Herunder anvendelse af MLPA til undersøgelse for metyleringsstatus.		
Sanger-sekventering	Redegøre (2) for Sanger-sekventering herunder anvendelse, fejlkilder, artefakter og selv have udført dette.	Godkendt kursus	
Polymorfe markører	Beskrive (1) anvendelse af associationsstudier med polymorfe markører (herunder GWAS) samt beskrive fremgangsmåde ved faderskabsundersøgelse		
	Redegøre (2) for segregationsanalyse med polymorfe markører herunder anvendelse og fejlkilder.		
	Beskrive (1) anvendelse af polymorfe markører til undersøgelse for bl.a. LOH og MSI i tumorer.		
Next generation sequencing	Redegøre (2) for next generation sequencing (NGS), herunder anvendelse, fejlkilder og have deltaget ved dette.		
Ekspressionsarray	Beskrive (1) principperne ved ekspressions-array og andre typer af ekspressionsstudier		
Andre metoder	Redegøre (2) molekylærgenetisk fremgangsmåde ved undersøgelse af dynamiske mutationer herunder repeat-primed-PCR		
	Redegøre (2) molekylærgenetisk fremgangsmåde ved undersøgelse for uniparental disomi		
	Beskrive (1) molekylærgenetisk fremgangsmåde ved undersøgelse for X-inaktivering		
	Beskrive (1) molekylærgenetisk fremgangsmåde ved undersøgelse af multifaktorielle sygdomme		

H-stilling

Kompetence: Selvstændigt udføre (3) fortolkning af molekylærgenetiske analyseresultater

Delmål		Kompetencevurderingsmetode	Udført (dato + initialer)
Sanger-sekventering	Selvstændigt (3) kunne tolke resultatet fra en Sanger-sekventering, herunder kunne identificere varianter og vurdere betydningen af påviste varianter ud fra databaser, litteratursøgning, analyser af klinisk billede og stamtræ.		
	Anvende (1) korrekt terminologi ved notation af varianter i forbindelse med prøvesvar fra Sanger-sekventering.		
	Diskutere (3) funktionelle metoder til afklaring af en variants betydning		
Massiv parallel sekventering (NGS)	Beskrive (1) de bioinformatiske strategier til at analysere data fra exomsekventering/hel genomsekventering		
	Under supervision (2) kunne udfærdige svar fra exomsekventering og/eller targeteret sekventering		
	Redegøre (2) for risikoen for tilfældighedsfund ved genomisk sekventering samt andre etiske overvejelser i forbindelse hermed.		
Undersøgelse af frit DNA i blod	Beskrive (1) principperne ved denne type undersøgelse og angive mulige anvendelsesområder, herunder bl.a. prænatal diagnostik ved undersøgelse af frit føtalt DNA i blod		